

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

София, 20.05.2021г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Борис Велчев

Членове: Георги Ангелов

Анастас Анастасов

Гроздан Илиев

Мариана Карагьозова-Финкова

Константин Пенчев

Филип Димитров

Таня Райковска

Надежда Желепова

Павлина Панова

Атанас Семов

Красимир Влахов

при участието на секретар-протоколита Десислава Пенкова разгледа в закрито заседание на 20.05.2021г. конституционно дело № 7/2021г., докладвано от съдията Мариана Карагьозова - Финкова.

Производството е по чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията във фазата по допустимост на искането по смисъла на чл. 19, ал. 1 от Закона за Конституционен съд (ЗКС).

Делото е образувано на 19.03.2021 г. по искане на омбудсмана на Република България на основание чл. 150, ал. 3 от Конституцията. След направено на 14.04.2021 г. уточнение на петитума от вносителя се иска установяване на противоконституционност на чл. 143, ал. 1, предл. второ от Закона за движение по пътищата (Обн., ДВ, бр. 20 от 5.03.1999 г., посл. изм. и доп., бр. 23 от 19.03.2021 г.) и §63 от Преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози (ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 7.07.2020 г.).

Съгласно чл. 143, ал.1, предл.2 от Закона за движение по пътищата (ЗДвП) „Моторни превозни средства от категория М2, М3 и N3, както и превозни средства със специално предназначение с изключение на къмпинг-автомобили, къмпинг-ремаркета, бронирани автомобили и превозни средства, достъпни за инвалидни колички, се регистрират само от юридическо лице, едноличен търговец или от физическо лице, регистрирано като земеделски стопанин по реда на Закона за подпомагане на земеделските производители.“

Според разпоредбата на §63 от Преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози (обн. ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 7.07.2020 г.), „На моторни превозни средства от категория М2, М3 и N3, както и специални превозни средства, с изключение на къмпинг-автомобилите, къмпинг-ремаркетата, бронирани автомобили и превозни средства, достъпни за инвалидни колички, които не са регистрирани от юридическо лице, едноличен търговец или от физическо лице, регистрирано като земеделски стопанин по реда на Закона за подпомагане на земеделските производители, служебно се прекратява регистрацията след 31 декември 2021 г.“

Вносителят на искането поддържа, че оспорените разпоредби противоречат на чл. 4, ал. 1, чл. 17, ал. 1 и ал. 3 и чл. 57, ал. 1 от

Конституцията и излага съображения в подкрепа на твърдяните противоречия.

Омбудсманът твърди, че „на практика след влизане в сила на разпоредбата на чл. 143, ал. 1, предл. второ ЗДВП, след като не могат да ги регистрират на свое име, физическите лица са ограничени в правото си да придобиват занапред моторни превозни средства от посочените категории, което означава, че няма да могат да владеят, ползват и да се разпореждат с тях. Ограничени са и физическите лица, които към момента на влизане в сила на нормата са собственици на такива моторни превозни средства и за тях остава единствено възможността да ги прехвърлят на юридическо лице, едноличен търговец или физическо лице, регистрирано като земеделски стопанин, тъй като след 31 декември 2021 г. регистрацията им ще бъде служебно прекратена“. Вносителят намира, че оспорените разпоредби, като ограничават правото на частна собственост и вече придобити права, не предвиждат пропорционално средство за постигане на заявените цели в мотивите към законопроекта. В мотивите към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози (№ 002-01-2 от 08.01.2020 г., 44-то НС) е посочено, че превозните средства от категории М2, М3 и N3 „се използват за търговска цел, а в същото време няма пречка да се регистрират на физически лица, което е предпоставка за извършване на нерегламентирани превози в сивия сектор.“

В искането се привеждат доводи за поддържаното от вносителя, че разпоредбата на чл. 143, ал. 1, предл. второ ЗДВП засяга основното конституционно право на наследяване (чл. 17, ал. 1 от Конституцията). Посочва се, че „наследственото право възниква с настъпването на смъртта на физическото лице и преминаването на неговото имущество към други лица. По-конкретно, в хипотезите на смърт на едноличен търговец и на физическо лице, регистрирано като земеделски стопанин, ако неговият/те наследник/ци не са регистрирани като такива, на основание оспорената разпоредба на чл. 143, ал. 1, предл. второ ЗДВП не би следвало да могат да

придобият по наследство и съответно да регистрират на свое име моторно превозно средство от изброените категории.“

Конституционният съд, за да се произнесе по допустимостта на искането, съобрази следното:

Искането е направено след обнародването на оспорените разпоредби от оправомощен да сезира Конституционния съд субект по чл. 150, ал. 3 от Конституцията.

По искане за установяване на противоконституционност на чл. 143, ал. 1, предл. второ ЗДВП и §63 от Преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози Конституционният съд не се е произнасял с решение или определение за недопустимост, поради което не е налице отрицателната процесуална предпоставка по чл. 21, ал. 6 от Закона за Конституционния съд (ЗКС).

Искането е съобразено с изискуемите по чл. 17, ал. 1 и 2 от ЗКС и чл. 18, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд форма и реквизити (ПОДКС).

Конституционният съд намира, че искането следва да бъде допуснато за разглеждане по същество.

Предвид предмета на направеното искане, Съдът приема, че следва да конституира като заинтересовани институции: Народното събрание, президента на Република България, Министерския съвет, министъра на правосъдието, министъра на вътрешните работи, министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Върховния касационен съд, Върховния административен съд и Висшия адвокатски съвет.

На основание чл. 20а, ал.2 ПОДКС следва да бъдат отправени покани да предложат становище по предмета на делото до следните неправителствени, съсловни, синдикални и други организации: Сдружение „Конфедерация на автобусните превозвачи“, Сдружение „Камера на автомобилните превозвачи в България“, Сдружение „Национално

сдружение на българските превозвачи“, Сдружение „Съюз на българските автомобилисти“, Сдружение „Съюз на международните превозвачи“, Сдружение "Българска Асоциация за Електромобилност", Сдружение „Браншова камара на таксиметровите водачи и превозвачи“.

На основание чл. 20а, ал. 3 ПОДКС следва да бъдат поканени да дадат писмено правно мнение по предмета на делото следните изтъкнати специалисти от науката и практиката: проф. д.ю.н. Екатерина Матеева, проф. д.ю.н. Цветан Сивков, проф. д-р Дарина Зиновиева, проф. д-р Димитър Костов, проф. д-р Емилия Панайотова, проф. д-р Иван Стоянов, проф. д-р Павел Сарафов, проф. д-р Пенчо Пенев, проф. д-р Пламен Киров, проф. д-р Поля Голева, проф. д-р Снежана Начева, проф. д-р Христина Балабанова, доц. д-р Венцислав Петров, доц. д-р Златимир Орсов, доц. д-р Мартин Белов, доц. д-р Наталия Киселова.

Водим от горните съображения, Конституционният съд

О П Р Е Д Е Л И:

Допуска за разглеждане по същество искането на омбудсмана за установяване на противоконституционност на чл. 143, ал. 1, предл. второ от Закона за движение по пътищата (Обн., ДВ, бр. 20 от 5.03.1999 г., посл. изм. и доп., бр. 23 от 19.03.2021 г.) и на §63 от Преходните и заключителните разпоредби към Закона за автомобилните превози (ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 7.07.2020 г.).

Конституира като заинтересовани институции по делото: Народното събрание, президента на Република България, Министерския съвет, министъра на правосъдието, министъра на вътрешните работи, министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Върховния касационен съд, Върховния административен съд и Висшия адвокатски съвет, на които да се изпратят преписи от искането и от определението,

като им се дава възможност в 30-дневен срок да представят писмени становища по предмета на делото.

Отправя покана да предложат становище в същия срок до: Сдружение „Конфедерация на автобусните превозвачи“, Сдружение „Камара на автомобилните превозвачи в България“, Сдружение „Национално сдружение на българските превозвачи“, Сдружение „Съюз на българските автомобилисти“, Сдружение „Съюз на международните превозвачи“, Сдружение "Българска Асоциация за Електромобилност", Сдружение „Браншова камара на таксиметровите водачи и превозвачи“, като им се предоставят преписи от искането и от настоящото определение.

Отправя покана до: проф. д.ю.н. Екатерина Матеева, проф. д.ю.н. Цветан Сивков, проф. д-р Дарина Зиновиева, проф. д-р Димитър Костов, проф. д-р Емилия Панайотова, проф. д-р Иван Стоянов, проф. д-р Павел Сарафов, проф. д-р Пенчо Пенев, проф. д-р Пламен Киров, проф. д-р Поля Голева, проф. д-р Снежана Начева, проф. д-р Христина Балабанова, доц. д-р Венцислав Петров, доц. д-р Златимир Орсов, доц. д-р Мартин Белов, доц. д-р Наталия Киселова да дадат писмено правно мнение по предмета на делото в указания по-горе срок, като им се изпратят преписи от направеното искане и от настоящото определение.

Препис от определението да се изпрати на вносителя на искането, който в същия срок може да изложи допълнителни съображения.

Председател:

Борис Велчев